

ZBIÓR ARTYKUŁÓW Z KONFERENCJI „RÓD SOBIESKICH”, WROCŁAW—OŁAWA
22—23 IX 1979 ROKU, Z OKAZJI 350 ROCZNICY URODZIN JANA III SOBIESKIEGO,
POD REDAKCJĄ KRYSZYNA MATWIJOWSKIEGO

Konferencja, zorganizowana przez Komisję Nauk Humanistycznych wrocławskiego Oddziału PAN, Instytut Historyczny Uniwersytetu Wrocławskiego, Dolnośląskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne i Towarzystwo Miłośników Oławy, zgromadziła ponad 50 historyków, historyków sztuki i literaturoznawców z prawie wszystkich ośrodków naukowych w kraju. Uczestniczyli w niej także historycy z Czechosłowacji, Rumunii, Szwecji, Węgier i Włoch. Obradom przysłuchiwali się nauczyciele historii, zwłaszcza z Oławy, a także delegacje młodzieży ze szkół noszących imię Jana III Sobieskiego.

Konferencja zwołana została w 350 rocznicę urodzin Jana III Sobieskiego, monarchy, który próbował dokonać reorientacji polskiej polityki zagranicznej i powrócić do jej piastowskiego nurtu. Na tę drogę starał się wkroczyć bezpośrednio po koronacji. Wszak to przed sejmem koronacyjnym ks. Piekarski nie bez wiedzy monarchy przypominał w kazaniu zgromadzonym posłom, iż poprzednicy Sobieskiego na tronie polskim wbijali słupy graniczne do Odry i tę politykę winien kontynuować nowo koronowany władca. Po nieudanej próbie odebrania Brandenburgii Prus Książęcych dążyć począł Jan III do odzyskania Śląska. Wprawdzie i to przedsięwzięcie nie zostało uwieńczone powodzeniem, ale na pewno przyczyniło się do wzrostu zainteresowania utraconymi na zachodzie ziemiami wśród statystów polskich, a także wśród co bardziej oświeconych przedstawicieli szlachty.

Polityka ta, a w późniejszych latach „odsiecz wiedeńska”, musiały żywym echem odbić się na ziemi śląskiej. Do wzrostu propolskich nastrojów przyczyniło się wreszcie osadzenie Jakuba Sobieskiego w Oławie. Nie bez powodu ówczesni kronikarze czasy rządów Jakuba Sobieskiego nazywali „złotym okresem w dziejach Oławy”.

Tymi właśnie przyczynami tłumaczyć należy zwołanie konferencji do Wrocławia i Oławy.

Stroną organizacyjną i naukową konferencji zajmował się Zakład Historii Polski i Powszechnej XVI—XVIII w. Instytutu Historycznego UW. Jej odbycie nie byłoby jednak możliwe, gdyby nie pomoc władz Uczelni, Zarządu Dolnośląskiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego,

a zwłaszcza Towarzystwa Miłośników Oławy z jego prezesem, zastępcą naczelnika miasta Oławy mgr Ireną Suską. Mecenat tego ostatniego Towarzystwa oraz Urzędu Miejskiego w Oławie umożliwił przeprowadzenie drugiego dnia obrad w murach dawnego zamku, należącego swego czasu do syna Jana III Sobieskiego, Jakuba.

Publikacja zawiera w zasadzie całość materiałów zaprezentowanych na konferencji pod postacią referatów i komunikatów. Nie udało się tylko uzyskać niezwykle ciekawych referatów prof. dra Władysława Czaplńskiego o działalności parlamentarnej Jakuba Sobieskiego (ojca) oraz dra Adama Witusika o twórcach potęgi rodu Sobieskich.

W układzie materiałów kierowano się przede wszystkim chronologią. Nie odbiega on od programu konferencji.

Krystyn Matwijowski